

TAITAI-aineet

Oppilas valitsee tästä ryhmästä yhden oppiaineen, jonka opiskelu jatkuu sekä 8. että 9. luokalla 2 vuosiviikkotunnin laajuisena (yhteensä 4vvh).

Valitse
1. toive
2. toive
3. toive

KOTITALOUS (KOTT)

KUVATAIDE (KUTT)

KÄSITYÖ (KÄSTT)

LIIKUNTA (LITT)

MUSIIKKI (MUTT)

PITKÄT VALINNAISET

Oppilas valitsee tästä ryhmästä yhden oppiaineen, jonka opiskelu jatkuu sekä 8. että 9. luokalla 2 vuosiviikkotunnin laajuisena (yhteensä 4 vvh). **Huom! A2-kielen lukijoiden ei tarvitse valita tästä mitään.**

Jos A2-kielen lukija valitsee tästä, hänellä on viikossa tunteja enemmän kuin muilla.

Valitse
1. toive
2. toive
3. toive

Kansainvälisyyskurssi (vKIE), KIELTEN SYVENTÄVÄ

Kuvataide (vKU), KUVATAITEEN SYVENTÄVÄ

Lemmikit ja ympäristö (vBI), BIOLOGIAN SYVENTÄVÄ

Liikunta (vLi), LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ

Musiikki (vMU), MUSIIKIN PITKÄ VALINNAINEN

Saksa (SAB2), B2-KIELI

Salibandy (vLiLA), LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ

Tekninen (vKSTN), KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ

Tekoäly ja digitaidot (vTVT), TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN SYVENTÄVÄ

Tekstiilityö (vKSTS), KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ

Yrittäjyyskasvatus (vYH), YHTEISKUNTAOPIN SYVENTÄVÄ

LYHYET VALINNAISET

Oppilas valitsee tästä ryhmästä yhden oppiaineen, jota opiskellaan ainoastaan 8. luokalla 2 tuntia viikossa (yhteensä 2 vvh)

Valitse
1. toive
2. toive
3. toive

Elokuva- ja videokurssi (xMUÄIKU), MUSIIKIN, ÄIDINKIELEN JA KUVATAITEEN SOVELTAVA

Ilmaisun iloa! (xTTÄI), TERVEYSTIEDON JA SUOMEN KIELEN SOVELTAVA

Kansainvälisyyskurssi (xKIE), KIELTEN SOVELTAVA

Lukemisen iloa -lukupiiri (xTTÄI), TERVEYSTIEDON JA SUOMEN KIELEN SOVELTAVA

Muotoilukurssi (xKÄSKU), KÄSITYÖN JA KUVATAITEEN SOVELTAVA

Musiikkiteknologia ja bändisoitto (xMU), MUSIIKIN SOVELTAVA

Musakuvis (xMUÄIKU), MUSIIKIN, ÄIDINKIELEN JA KUVATAITEEN SOVELTAVA

Pakuhuonekurssi (XMAYHYR) MATEMATIIKAN, YHTEISKUNTAOPIN JA YRITTÄJYYSKASVATUKSEN SOVELTAVA

Sodat ja kansainväliset suhteet (xHIEN), HISTORIAN JA ENGLANNIN SOVELTAVA

Tekoäly ja digitaidot (xTVT), TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN SOVELTAVA

Yrittäjyyskurssi (xYH), YHTEISKUNTAOPIN SOVELTAVA

A large, dark blue ink splash or watercolor blotch serves as the background for the text. It has irregular, organic edges with some lighter blue and white speckling around it, suggesting a liquid spill or paint application. The text is centered within the darker part of the splash.

Haukiputaan koulu

Valinnaisaineiden valinta, kevät 2026

Ohjeita valintaa varten

- Oppilas valitsee 3 valinnaisainetta:
 1. TAITAI-valinnaisaine (opiskellaan 8.lk ja 9.lk)
 2. PITKÄ valinnaisaine (opiskellaan 8.lk ja 9.lk)
 3. LYHYT valinnaisaine (opiskellaan vain 8.lk)
- Valinnat tehdään **19.1.-23.1.2026** välisenä aikana **Wilman kautta. Toimi siellä ohjeiden mukaan**
- Tee valinnat huolella!
 - Valintoja ei voi muuttaa myöhemmin.
 - **Valinnaisainetta ei voi vaihtaa myöhemmin**
- Huomioi nämä ohjeet alla olevien aineiden kohdalta:

Kuvataide, käsityö, musiikki, liikunta

 - Jos TAITAI-aine → voi valita **myös** pitkänä valinnaisaineena

TAITAI- VALINNAISAINEET

Kotitalous
Kuvataide
Käsityö
Liikunta
Musiikki

- Valitse yksi ja sille kaksi varavalintaa
- Tämä valinnainen on kaksivuotinen (8.lk ja 9.lk)
- Arviointi:
 - Saat yhden yhteisen arvosanan 7.-9.lk:n ajalta
 - Arvosanat huomioidaan jatko-opintoihin haettaessa

KOTITALOUS

- Kotitalousopetuksen tehtävänä on kehittää arjenhallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja ja taitoja.
- Kotitaloudessa opitaan kädentaitoja ja luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia myös ympäristön kannalta kestävästi jokapäiväisessä elämässä.
- Opetus antaa oppilaalle valmiuksia itsenäiseen elämään sekä välineitä tulla tiedostavaksi ja vastuulliseksi kuluttajaksi. Kotitalousopetuksella tuetaan myös kasvua perheen, kodin ja yhteiskunnan aktiiviseksi jäseneksi.
- Kertaamme ja syvennämme 7.luokalla opittuja arkielämän tietoja ja taitoja pääosin käytännön töiden kautta.
- Perusruoanvalmistuksen ja -leivonnan lisäksi tutustumme omaan ruokaperinteeseemme, huomioimme vuodenkierron juhlia, opimme valmistamaan ruokaa ja leivonnaisia erityisruokavaliota noudattaville, opettelemme suunnittelemaan erilaisia juhlia sekä kurkistamme kansainvälisiin keittiöihin. Myös muut kotityöt, kuten puhtaanapito ja vaatehuolto, ovat olennainen osa kotitalouden opiskelua.

KOTITALOUDEN (TaiTai) SISÄLLÖT:

- Perusruoanvalmistus
- Leivonta
- Kalenterivuoden juhlat, mm. joulukuukuu, pääsiäinen ja vappu
- 8. lk:
 - perinneruoat (mm. karjalanpiirakat, mustikkakukka, Ahvenanmaan pannukakku), erityisruokavaliot sekä juhlien suunnittelu ja toteutus
- 9. lk:
 - Makumatkoja leipoen ja kokaten, Piparkakkutalo-projekti

Kuvataide (TaiTai)

- UUSIEN TAITOJEN JA TEKNIKKAKOKEILUJEN LISÄKSI TAVOITTEENA ON SAADA OPPIMISEN ILOA, ONNISTUMISEN HETKIÄ JA NAUTINTOA.

Kuivaneulatyö "Ainot" lida Leppänen

- SISÄLLÖISSÄ HUOMIOIDAAN OPPILAAN OMIA JA YMPÄRISTÖN KUVAKULTTUUREJA, TAITEEN MAAILMAA SEKÄ KOULUN OMIA PAINOTUKSIA.

TAITAI-KÄSITYÖ

- 8. JA 9. LUOKALLA 2h/vk
- JATKUMO 7.LUOKAN KÄSITYÖLLE
 - Taitai-käsityössä voidaan käyttää tekstiilityön ja teknisen työn luokan välineistöä ja materiaaleja huomattavasti laajemmin kuin 7. luokan käsityössä.
 - Valinnaisaineessa kehittyvät kädentaitojen lisäksi innovatiivisuus, pitkäjännitteisyys, ongelmaratkaisutaidot ja itsetuntemus.
- LUKUVUOSI SISÄLTÄÄ SEKÄ TEKNISEN TYÖN ETTÄ TEKSTIILITYÖN TYÖTAPOJA.
 - Työtapojen painotus lukuvuoden aikana voi vaihdella ryhmän mukaan.
 - Yksittäisessä harjoitustöissä voi olla joko molempia työtapoja (tn&ts) tai sitten se voi sisältää vain toisen työtavan (tn tai ts).

LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ, taitai

Tavoitteet

- Iloa, virkistystä ja hyvää oloa
- motoristen perustaitojen vahvistaminen
- lajitaitojen monipuolinen kehittäminen
- fyysisen kunnon monipuolinen kehittäminen

Sisältö

- eri liikuntamuotojen harjoitteet ja pelit
- mahdollisuuksien mukaan uusien lajien kokeileminen

HALUUTKO SOITTAA?

KEKSITÄÄNKÖ SANOITUS?

ÄÄNITETTÄSKÖ JOTAIN?

TEHTÄSKÖ BIISI?

OISKO KIVA LAULAA?

KUUNNELLAANKO MUSAA?

TEHTÄSKÖ ESITYS?

TULE MUKAAN, JOS MUSA KIINNOSTAA!

TAITAI-Musiikki

- Musiikin valinnaisessa syvennetään 7lk saatuja musisointivalmiuksia, Ei tarvitse olla musiikin harrastaja
- **Pääasiassa yhteissoittoa eli yhdessä musisointia! Laulu ja soitto soimelkeinpä joka tunti ja saat mukavia kokemuksia yhdessä tekemisestä**
- Sisällöt valitaan siten, että oppilas tutustuu eri musiikkikulttuureihin ja musiikkityyleihin monipuolisesti
- Tutustutaan myös säveltämiseen ja improvisointiin mm. musiikkiteknologian avulla
- **Oppilas syventyy valitsemaansa soittimeen/lauluun ja asettaa tavoitteet oppimiselleen**
- **Oppilas oppii soittamaan/laulamaan osana ryhmää ja halutessaan yksin muiden säestämänä**
- Mahdollisuus päästä esiintymään koulun juhlissa ja muissa tapahtumissa, joita varten harjoitellaan tunneilla. PAKKOA ei ole!
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden valintojen pohjalta

Paljon soittoa, laulua ja musiikinkuuntelua! :)

PITKÄT VALINNAISAINHEET

Kansainvälisyyskurssi
Kuvataide
Lemmikit ja ympäristö
Liikunta
Musiikki
Saksa
Salibandy
Tekninen
Tekoäly ja digitaidot
Tekstiilityö
Yrittäjyyskasvatus

- Valitse yksi ja sille kaksi varavalintaa
- Tämä valinnainen on kaksivuotinen (8.lk ja 9.lk)
- Arviointi:
 - Saat erillisen arvosanan
 - Seuraavien aineiden arvosana huomioidaan jatko-opintoihin haettaessa
 - musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, (B2-saksa)

Muista:

- JOS sinulla on A2-ruotsi (pitkä ruotsi), sinun ei TARVITSE valita tästä mitään.
- JOS sinulla on A2- ruotsi ja HALUAT valita tästä pitkän valinnaisaineen, sinulla on 1- 2 tuntia enemmän koulua kuin muilla.

Kansainvälisyyskurssi- kielten soveltava

Tavoite:

- vahvistaa oppilaiden eurooppalaista identiteettiä ja laajentaa heidän tietämystään eri Euroopan maista, niiden kielistä ja kulttuureista
- vahvistaa ja laajentaa jo olemassa olevaa kielitaitoa (ruotsi ja englanti)

Sisältö:

- oppilaat osallistetaan kurssin aihepiirien suunnitteluun ja valintaan, ja tavoitteena on toteuttaa eri maihin liittyviä laajempia projektitöitä.
- Projektitöiden lopputulos voi olla esimerkiksi video, diaesitys, kirjoitelma, draamallinen esitys tai matkaopas

Soveltava eli lyhyt valinta

Kurssin toteutus 8.luokalla:

I jakso :Tutustutaan Unescon maailmanperintökohteisiin ja tehdään niistä esitelmiä. Aloitetaan projektin rahoituksen suunnittelu.

II jakso: Opitaan käytännön ruotsia, esim. kaupassa, ravintolassa ja lääkärissä asiointia, lipun ostoa ja vastaavia arkipäivän kielenkäyttötilanteita sekä tutustutaan Pohjois-Ruotsiin ja erityisesti Haaparannan ja Luulajan kaupunkeihin.

III jakso: Jakson aikana suunnittelemme ja toteutamme projektin rahoitusta. Teemana yrittäjäyys.

IV jakso: Syvennetään tietoa Haaparannasta ja Luulajasta ja lopuksi vierailu Tornioon, Haaparannalle ja Luulajaan.

Syventävä eli pitkä valinta

Kurssin toteutus 8. ja 9. luokilla:

- Toisena lukuvuonna kurssilla laajennetaan ensimmäisen vuoden aiheita. Tehdään esitelmiä (kirjallisia ja suullisia) Haukiputaasta, Oulusta, Pohjois-Pohjanmaasta ja Suomesta englanniksi.
- Etsimme kumppaneita muualtakin Euroopasta ja haemme Erasmus-rahoitusta oppilaiden liikkuvuuteen.
- Oppilaat tekevät omavalintaisia projekteja kumppanikoulujen kanssa eTwinningissä tai muussa yhdessä valitussa oppimisympäristössä.

Kuvataide syventävä

Kuvataiteen tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan omakohtaista suhdetta visuaaliseen eli kuvalliseen kulttuuriin. Kuvataiteessa vahvistetaan oppilaan kuvallisen tuottamisen taitoja. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan kuvataiteen opiskelulle.

UUSIEN TAITOJEN JA TEKNIKKAKOKEILUJEN LISÄKSI
TAVOITTEENA ON SAADA OPPIMISEN ILOA, ONNISTUMISEN
HETKIÄ JA NAUTINTOA.
SISÄLLÖISSÄ HUOMIOIDAAN OPPILAAN OMIA JA
YMPÄRISTÖN KUVAKULTTUUREJA, TAITEEN MAAILMAA SEKÄ
KOULUN OMIA PAINOTUKSIA.

12/19/2025

Neo viinikka

SAMPLE FOOTER TEXT

Biologian syventävä **pitkä valinnainen**

8. lk

- **Lemmikkieläimet, luonnon monimuotoisuus**

- Lemmikki- ja kotieläimet, niiden hoito ja lajityypilliset piirteet
- Eläinten käyttäytyminen eli etologia
- Kouluttaminen, erilaiset harrastukset eläimiin liittyen
- Erilaiset elinympäristöt, luonnon monimuotoisuus, lajien uhanalaisuus ja uhanalaisuuden syyt

9. lk

- **Ympäristönsuojelu, ihmisen biologia**

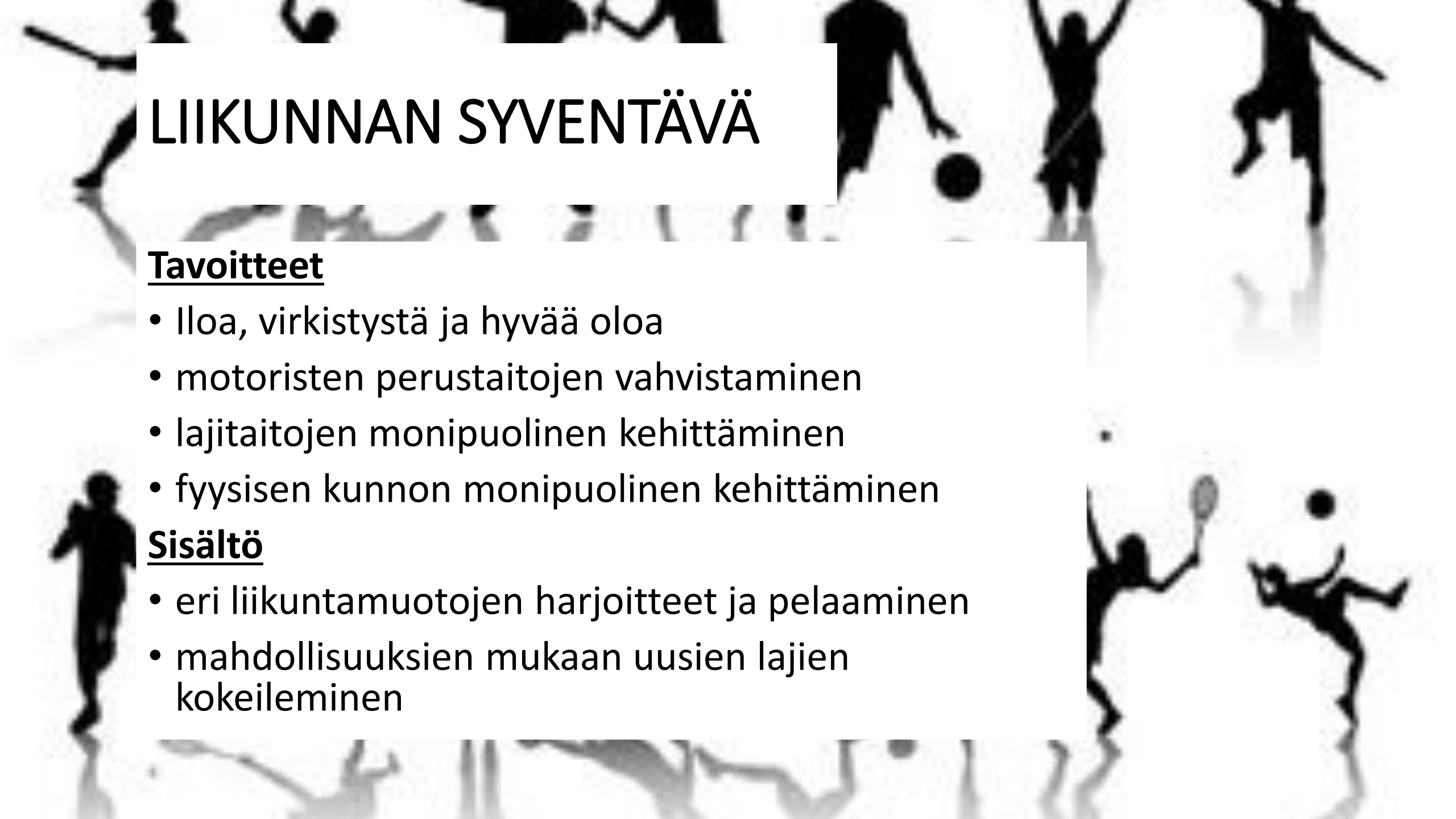
- Agenda 2030, ekologinen jalanjälki, omat vaikuttamisen mahdollisuudet
- Ihmisen rakenne ja toiminta - "Minilääkis"
- Bioteknologia, genetiikka eli perinnöllisyystiede

- Pyrimme ottamaan huomioon **oppilaiden omia**, aineeseen liittyviä **kiinnostuksen kohteita** ja painottamaan niitä mahdollisuuksien mukaan
- Tutustumme **lemmikkeihin** ja hoidamme **viherkasveja**
- Työtapoina ryhmätyöt, mikroskopointi, erilaiset kokeelliset tutkimukset...
- Voimme pyytää **vierailijoita** kiinnostavilta aloilta
- Voimme tehdä **vierailuja** mahdollisuuksien mukaan, esimerkiksi:
 - Eläintarvikeliike, eläinlääkäriasema
 - Koulun lähellä olevat kohteet (esim. koirakoulu, talli, eläintila...)
 - Yliopiston kasvitieteellinen puutarha

LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ

Tavoitteet

- Iloa, virkistystä ja hyvää oloa
- motoristen perustaitojen vahvistaminen
- lajitaitojen monipuolinen kehittäminen
- fyysisen kunnon monipuolinen kehittäminen

Sisältö

- eri liikuntamuotojen harjoitteet ja pelaaminen
- mahdollisuuksien mukaan uusien lajien kokeileminen

HALUUTKO SOITTAA?

KEKSITÄÄNKÖ SANOITUS?

ÄÄNITETTÄSKÖ JOTAIN?

OISKO KIVA LAULAA?

KUUNNELLAANKO MUSAA?

TEHTÄSKÖ ESITYS?

TEHTÄSKÖ BIISI?

TULE MUKAAN, JOS MUSA KIINNOSTAA!

Musiikin syventävä

- Pitkä valinnainen, jatkuu 8 ja 9 luokan ajan.
- Musiikin valinnaisessa syvennetään 7lk saatuja musisointivalmiuksia, Ei tarvitse olla musiikin harrastaja.
- Sisällöt valitaan siten, että oppilas tutustuu musiikkikulttuureihin ja musiikkityyleihin monipuolisesti. Käydään läpi mm. Kevyen musiikin tyylilajeja (pop, rock, rap jne) ja elokuva- ja näyttämömusiikkia
- Tutustutaan säveltämiseen ja improvisointiin mm. musiikkiteknologian avulla
- **Oppilas syventyy valitsemaansa soittimeen/lauluun tai voi kokeilla eri soittimia ja asettaa tavoitteet oppimiselleen**
- Mahdollisuus päästä esiintymään koulun juhlissa, joita varten harjoitellaan tunneilla.
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden valintojen pohjalta.

Paljon soittoa, laulua ja kuuntelua! :)

B2-kieli, saksan kieli ja kulttuuri

- 2h viikossa, voi jatkaa useimmissa oppilaitoksissa toisella asteella ja korkeakouluissa
- saksa on yli 100 miljoonan ihmisen äidinkieli eli Euroopan puhutuin kieli

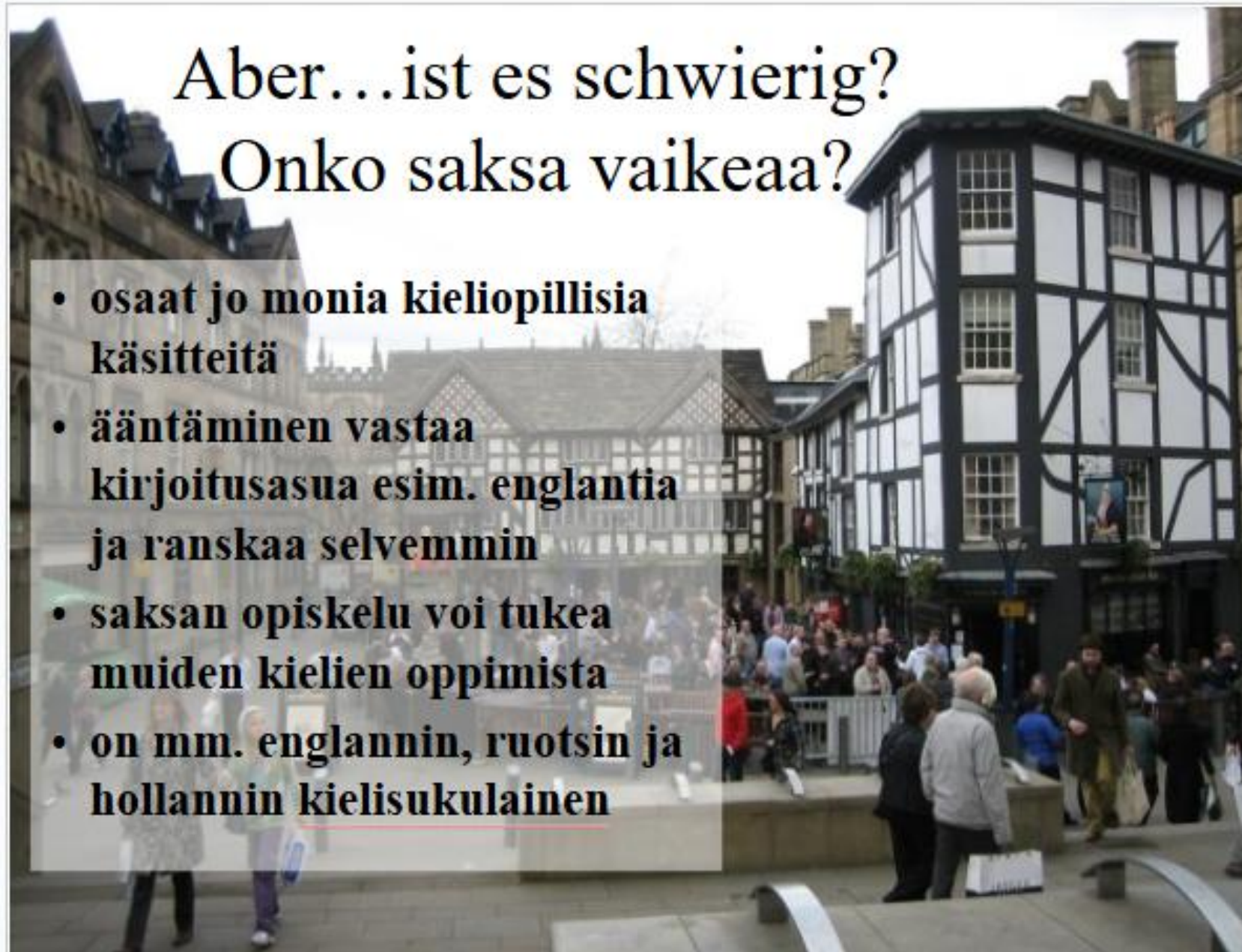

- ulkomaankaupassa Saksa on Suomelle tärkeä kumppani sekä viennin että tuonnin kannalta
- yksi EU:n isoista valtioista ja NATO-kumppani
- saksan osaaminen avaa valtavasti mahdollisuuksia vaihtoopiskeluun ja on työelämässä kysytty taito
- saksalaiset ovat suurin matkailijaryhmä Suomessa
- saksa on myös taiteen, elokuvan, musiikin, historian, tieteen ja urheilun kieli

B2-kieli,
saksan kieli
ja kulttuuri

Aber...ist es schwierig?
Onko saksa vaikeaa?

- osaat jo monia kieliopillisia käsitteitä
- ääntäminen vastaa kirjoitusasua esim. englantia ja ranskaa selvemmin
- saksan opiskelu voi tukea muiden kielten oppimista
- on mm. englannin, ruotsin ja hollannin kielisukulainen

LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ, SALIBANDY

Tavoitteet

- Salibandyn lajitaitojen kehittäminen
- fyysisen kunnon kehittäminen
- fair play

Sisältö

- Salibandytaitojen monipuolinen harjoittelu ja pelaaminen

Käsityön syventävä:

Tekninen työ

SYVENTÄVÄSSÄ VALINNAISAINEESSA

SUUNNITELLAAN JA
VALMISTETAAN ESINEITÄ/TUOTTEITA/LAITTEITA
PÄÄASIASSA OPPILAAN OMAN MIELENKIINNON
POHJALTA ANNETTujen AIHEALUEIDEN PUITTEISSA.

Oppitunnit pääasiassa käytännön työskentelyä.

Valinnaisaineessa työskennellään pääsääntöisesti **vuororajoin puutyö-
ja metallityösaleissa.**

Kuvat © Timo Tauriainen

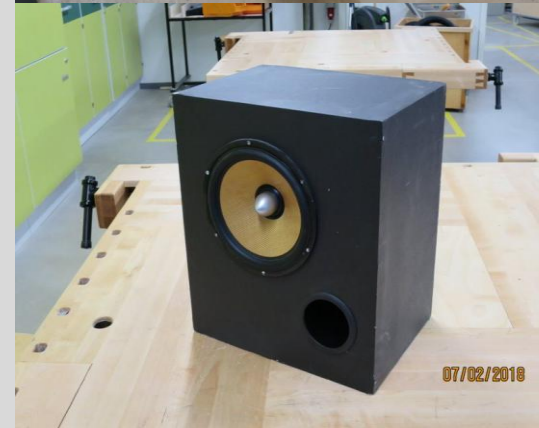
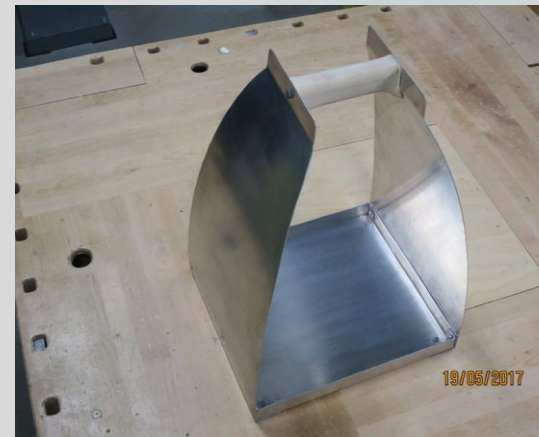
Metallityönä voidaan valmistaa esim. **puukko tupella, harrastusvälineitä, huonekaluja tai jokin apulaite/-väline.**

Sähkö-/elektroniikka-/muovi-/puutyönä **voidaan valmistaa sähkön/elektroniikan avulla toimiva laite**, yhdistelmäharjoitustyönä voi olla esim. **kaiutin tai muovityö**. Ääni ja valo ilmiönä tässä osuudessa vahvasti mukana.

Konetekniikassa **tutustutaan erilaisiin moottorityyppeihin, voimansiirtoon, mekaniikkaan** jne.

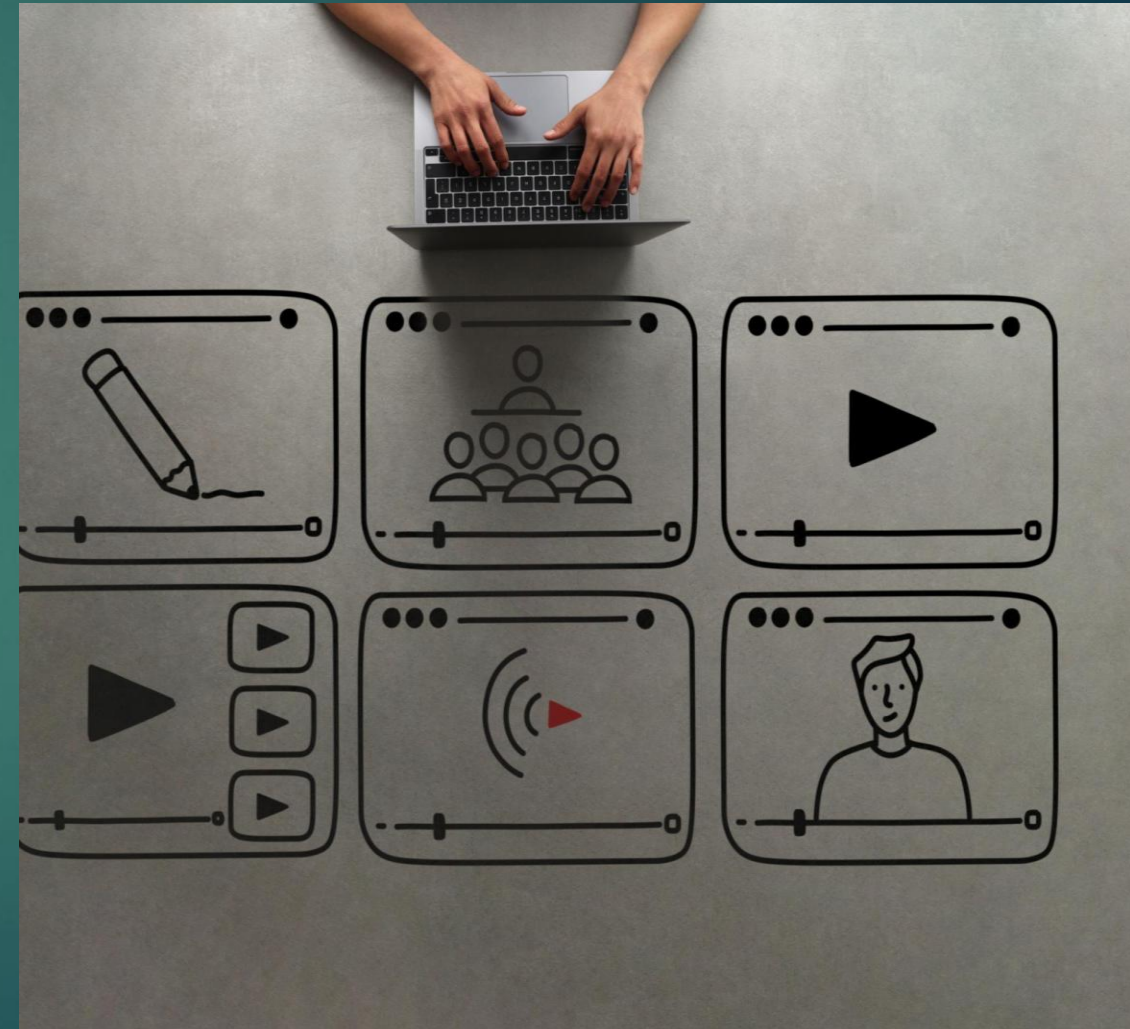
Harjoitustyönä voi olla esim. jokin eri tekniikoiden soveltamiseen perustuva kojerakentelutehtävä.

Valinnaisaineen tunneilla voit korjata myös polkupyörää, mopoa ja mönkijää..!

Tekoäly ja digitaidot yläkoululaisille - kurssi tulevaisuuden teknologioiden ymmärtämiseen

- ▶ Tällä kurssilla opit keskeisiä taitoja, joita tarvitset nykyajan digitaalisessa maailmassa.
- ▶ Kurssin sisältöön kuuluu:
 - Tekoälyn käytön perusteet ja sen mahdollisuudet arjessa.
 - Harjoitellaan, miten tekoälyä käytetään oikein ja sääntöjen mukaisesti.
 - Työelämätaitojen perusasioiden harjoitteluun kuten esimerkiksi sähköpostin ja liitetiedostojen lähettäminen.
 - Googlen sovellusten (Sheets, Slides, Docs) hyödyntäminen.
 - Office360-työkalujen käyttäminen sujuvasti tulevaa työelämää ajatellen.
 - GreenScreenin hyödyntäminen.
 - Hakemusten, somepäivitysten yms. leveluppaaminen Canvalla tai Adobe Expressillä.
- ▶ Harjoitukset liittyvät ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin, ja projektit tehdään näkyviksi muille, esimerkiksi alakoululaisille videoiden muodossa. Kurssi kehittää sekä teknisiä taitoja että kriittistä ajattelua.

Oppiminen projektien kautta – projektit ja yhteiskunnalliset teemat

Projektityöskentelyn tavoitteet

Oppilaat soveltavat digitaalisia taitoja yhteiskunnallisiin teemoihin, kehittämällä kriittistä ajattelua ja itseilmaisua. Kurssilla harjoitellaan tiimityöskentelyn taitoja.

Työskentelytavat

Työskentely tapahtuu enimmäkseen projektimuotoisesti. Oppilaat voivat vaikuttaa aiheiden valintaan harjoittelussa olevan työkalun kohdalla. Oppilaat tuottavat videoita, esityksiä ja somepäivityksiä, jotka jaetaan muille oppilaille ja yleisölle.

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Projektityöskentely tukee yhteistyötaitoja, luovuutta ja vastuullisuutta ryhmässä toimien. Tiimityöskentelytaidot auttavat tulevaisuuden työelämässä.

Arviointi

Pääosassa on jatkuvat arviointi. Projekteista ja arvioitavista töistä tulee arvosanat, mutta läksyjä ja kokeita ei ole, vaan arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön. Projekteja esitellään muille tapauskohtaisesti ja projektien esittelyssä hyödynnetään muita oppilasryhmiä, somealustoja ja muita yhteistyökanavia. Jokaisen ei ole pakko esiintyä, mutta esittely muille oppilasryhmille kehittää esiintymistaitoja ja antaa palautetta oppimisesta.

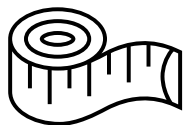

Käsityön syventävä: TEKSTIILITYÖ

Tekstiilitöissä painottuvat käsillä tekemisen ilo, onnistumisen elämykset ja persoonallinen ilmaisu.

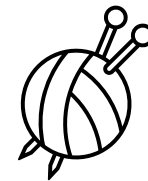
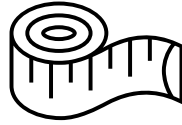
Tunneilla valmistetaan monipuolisesti tuotteita perinteisillä ja kokeilevilla tekniikoilla syventäen ja laajentaen jo saavutettua tiedon ja taidon tasoa.

Tuotteiden lähtökohtana voi olla esim. yhteinen aihe tai ilmiö. Oppilaan oma ideointi, innovointi ja ilmaisu ovat kuitenkin tärkeässä roolissa.

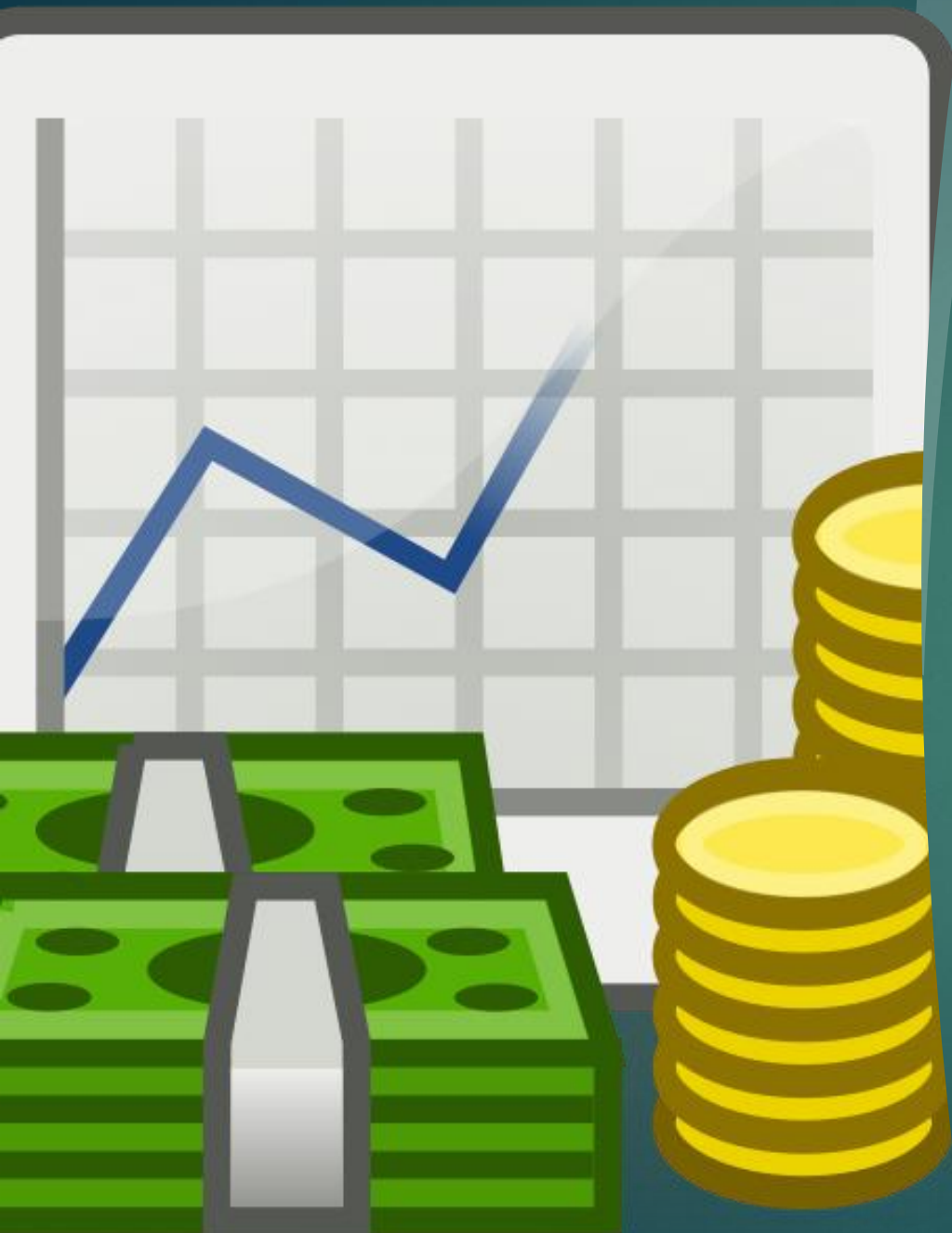
Tunneilla opitaan uusia asioita
esim. suunnittelutaidoista,
ongelmanratkaisusta,
tekniikoista, materiaaleista
ja laitteista.

Oppilaiden käytettävissä
ovat monipuolisesti kaikki
luokan laitteet, työvälineet
ja materiaalit.
Esimerkiksi ompelukoneet,
lankatekniikoiden
työvälineet, kirjoavat
ompelukoneet, kangaspuut,
neulekoneet, monipuolinen
värjäystila,
erikoistekniikoiden
työvälineet jne.

Yhteiskuntaopin soveltava ja syventävä eli yrittäjyyskasvatus

- ▶ Mahdollista valita lyhyenä tai pitkänä valinnaisena
 - ▶ Pitkässä valinnaisessa syvennetään teemoja, tukee 9. luokan yhteiskuntaoppia
- ▶ Teemoja
 - ▶ Arkipäivän rahakäyttö
 - ▶ Budjetointi, laskujen maksaminen, arkipäivän tulot ja menot
 - ▶ Markkinatalouden perusteet
 - ▶ Työelämätaidot
 - ▶ Sijoittaminen ja säästäminen
 - ▶ Yrittäjyyteen ja yrityksiin tutustuminen
 - ▶ Kestävä kehitys ja tulevaisuuden haasteet
 - ▶ 3. sektorin toimijoihin tutustuminen
 - ▶ Hyväntekeväisyysjärjestöt ja vapaaehtoistyö

Yrityskasvatuksen työskentelytapoja

- ▶ Ei kokeita. Arvosana perustuu tunti- ja vihkotyöskentelyyn, sekä projekteihin ja esitelmiin.
- ▶ Myös käytännön tehtäviä, kuten hintavertailua lähialueen kaupoissa.

LYHYET VALINNAISAINEET

Elokuva- ja videokurssi

Ilmaisun iloa!

Kansainvälisyyskurssi

Lukemisen iloa- lukupiiri

Muotoilukurssi

Musiikkiteknologia ja

bändisoitto

Musakuvis

Pakohuonekurssi

Sodat ja kansainväliset suhteet

Tekoäly ja digitaidot

Yrittäjyyskurssi

- Valitse yksi ja sille kaksi varavalintaa
- Tämä valinnainen on yksivuotinen (8.lk)
- Arviointi:
 - Erillinen arvosana
 - Arvosanoja ei huomioida jatko-opintoihin haettaessa

Elokuva- ja videokurssi

- Videoiden suunnittelua ja tekemistä
- Kuvaaminen, editointi, äänet, maskeeraus jne.
- Elokuva- ja videoalan ammatteihin tutustumista
- Elokuvien ja videoiden katsomista

Terveystiedon ja suomen kielen soveltava - Ilmaisutaito - Ilmaisun iloa! (2 vv. 8.luokalla)

Tavoite

- Kurssilla käsitellään terveyttä ja hyvinvointia laaja-alaisesti erityisesti mielen hyvinvoinnin ja sen edistämiseen liittyvien teemojen kautta
- Tavoitteena on kehittää ilmaisun perusvalmiuksia, kuten keskittymistä ja esiintymistä. Lisäksi harjoitellaan itsetuntemusta ja tunteiden käsittelyä draaman ja muun itseilmaisun keinoin.
- Ilmaisutaito on yksilön kykyä ilmaista itseään, ajatuksiaan, mielipiteitään ja tunteitaan eri tavoin suullisesti, kirjallisesti ja koko olemuksellaan. Se on eri ilmaisutapojen kokeilua, yrittämistä, itsensä likoon panemista – joskus jopa itsensä ylittämistä, oppimista yhdessä.

Työskentelymuotoja:

- ryhmä/paritöitä ja yksilötöitä, erilaisia projekteja
- näyttö perustuu pitkälti tuntityöskentelyyn ja tunneilla tehtävien tehtävien ja näyttöjen arviointiin
- SOME-kanavien hyödyntämistä ja niihin perehtymistä
- vierailuita ja tutustumisia tilanteen mukaan
- Esiintyä ei välttämättä kaikkien tarvitse, vaan ilmaisua voi harjoitella monin eri tavoin!

- Opitaan tunnistamaan erilaisia tunteita ja pyritään kehittymään niiden ilmaisemisessa
- Itsetuntemuksen ja ilmaisun kautta lisää itsevarmuutta erilaisiin tilanteisiin.
- Käsiteltäviä aiheita ja osa-alueita:
 - Omat tunteet ja tunteukset
 - Äänenkäyttö
 - Rentoutuminen
 - Pantommi ja improvisaatio, Opitaan uskaltamaan!
 - Draamaprosessi jostakin aiheesta. Opitaan tekemällä yhdessä!
 - Rooliin perehtyminen ja sen rakentaminen. Heittäydytään ja näytellään!
 - Esityksiä erilaisille yleisöille (esim. alakoululaisille tai eri teemojen mukaan myös muille)
 - Tutustutaan erilaisiin alustoihin ja työtapoihin, joilla voi tehdä videoita, kuvia, kirjoitelmia sekä muuta sisältöä.

Kansainvälisyyskurssi- kielten soveltava

Tavoite:

- vahvistaa oppilaiden eurooppalaista identiteettiä ja laajentaa heidän tietämystään eri Euroopan maista, niiden kielistä ja kulttuureista
- vahvistaa ja laajentaa jo olemassa olevaa kielitaitoa (ruotsi ja englanti)

Sisältö:

- oppilaat osallistetaan kurssin aihepiirien suunnitteluun ja valintaan, ja tavoitteena on toteuttaa eri maihin liittyviä laajempia projektitöitä.
- Projektitöiden lopputulos voi olla esimerkiksi video, diaesitys, kirjoitelma, draamallinen esitys tai matkaopas

Soveltava eli lyhyt valinta

Kurssin toteutus 8.luokalla:

I jakso :Tutustutaan Unescon maailmanperintökohteisiin ja tehdään niistä esitelmiä. Aloitetaan projektin rahoituksen suunnittelu.

II jakso: Opitaan käytännön ruotsia, esim. kaupassa, ravintolassa ja lääkärissä asiointia, lipun ostoa ja vastaavien arkipäivän kielenkäyttötilanteita sekä tutustutaan Pohjois-Ruotsiin ja erityisesti Haaparannan ja Luulajan kaupunkeihin.

III jakso: Jakson aikana suunnittelemme ja toteutamme projektin rahoitusta. Teemana yrittäjäys.

IV jakso: Syvennetään tietoa Haaparannasta ja Luulajasta lopuksi vierailu Tornioon, Haaparannalle ja Luulajaan.

Tehdään lisäksi erilaisia retkiä ja tutustumisia aina mahdollisuuksien mukaan.

- Osallistutaan koulun eri kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin etänä ja mahdollisina vierailuina.

Lukemisen iloa -lukupiiri: sukella tarinoiden maailmaan!

- Valinnainen on tarkoitettu kaikille, jotka rakastavat lukemista, koska saat koulupäivän aikana lukea rauhassa jopa kupponen kahvia tai teetä kaverina.
- Valinnainen on tarkoitettu kaikille, jotka vihaavat lukemista, koska opit ehkä sietämään lukemista.

- Tunneilla luetaan, keskustellaan kirjoista, vinkataan kirjoja, tutustutaan eri kirjallisuuden genreihin, etsitään erilaisia tapoja tutustua kirjallisuuteen, käydään kirjastossa ja ehkäpä tavataan oikea kirjailijakin.
- "Lukutaitoinen ihminen on kriittinen ja hankalasti hallittava, lukutaidoton ihminen taas on puolustuskyvytön, huijattavissa ja heikoilla."

Iida Rauma, v. 2022 kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon voittaja.

Käsityön ja kuvataiteen soveltava:

MUOTOILU

- Muotoilussa tutustutaan tuotteen koko kehityskaareen: miten materiaalista ja ideasta muotoilijan työn tuloksena syntyy tuote.
- Kurssilla ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan tuotteita (käyttöesineitä, vaatteita tai teoksia) monenlaisista materiaaleista kuvataiteen ja käsityön tekniikoita hyödyntäen kokeilevalla otteella.
- Opitaan kiinnittämään huomiota tuotteen esteettisiin ominaisuuksiin, muotoihin ja väreihin.
- Osa projekteista voi olla pari- tai ryhmätöitä.
- Pääpaino OPS:n mukaisesti käsityön työtavoissa.

- Kuvat © Marjo Huttu

Musiikkitekнологia ja bändisoitto

- Tutustutaan musiikin tekemiseen ja tuottamiseen sekä syvennetään 7lk saatuja soitto- ja laulutaitoja
- Harjoitellaan äänentoiston käyttöä ja sen toimintaperiaatteita
- Harjoitellaan lavavalaistuksen käyttöä
- Opetellaan tekemällä ja kokeilemalla (mikserit, tietokoneet, mikrofonit, valo-ohjaimet jne.)
- Opetellaan musiikinteossa käytettäviä ohjelmistoja mm. Audacity, Bandlab, MuseScore, Logic Pro, Mainstage, Garageband, Q-lab
- Äänen jälkituotantoon tutustuminen (miksaaminen, masterointi, äänen käsittely ja leikkaaminen)
- Mahdollisuus tehdä musiikkivideoita
- Mahdollisuus toimia ääni/valoteknikkona koulun juhlissa tai esiintyä soittaen.

Musakuvis: Musiikin, äidinkielen ja kuvataiteen soveltava valinnaisaine (MUÄIKU)

- Soveltavassa valinnaisaineessa luodaan kokonaisuus, jossa musiikki liitetään osaksi muuta taiteenlajia.
- Osa ryhmän oppilaista voi halutessaan keskittyä pelkästään luomaan jotain, johon musiikki liitetään, esimerkiksi oppilaiden kirjoittama näytelmä, tarina, laulun sanat, kuva tai elokuva/video jne.
- Osa oppilaista voi puolestaan keskittyä soittamaan ja tuottamaan musiikkia.
- Yhdessä oppilaat luovat isompia kokonaisuuksia, produktioita, joissa yhdistyvät musiikin, äidinkielen ja kuvataiteen taidot.
- Tavoitteena on myös, että oppilaat kokevat näiden taiteenlajien merkityksen luomassaan produktiossa. Produktio sovitaan yhdessä oppilaiden kanssa.
- ***Kurssilla voidaan tehdä esimerkiksi***
 - Musikaali tai musiikkinäytelmä
 - Teemallinen/juonnettu konsertti, johon lavasteita tai videota/kuvaa
 - koulun esittelyvideo
 - radiokuunnelma
 - musiikkia taidenäyttelyyn/taideteoksiin

Pakohuonekurssi

MATEMATIIKAN, YHTEISKUNTAOPIN JA
YRITTÄJYYSKASVATUKSEN
SOVELTAVA
2 vv. 8.luokalla

Pakohuonekurssi (Soveltava, 2 vv 8.luokalla)

- Soveltavan kurssin sisältönä on suunnitella ja toteuttaa pakohuone –peli oppilaiden käyttöön.
- Pakohuoneeseen suunnitellaan taustatarina oppilaiden kiinnostuksen mukaan ja aiheeseen perehdytään kattavasti.
- Kurssilla myös perehdytään pakohuoneissa käytettäviin erilaisiin tehtävätyyppeihin ja ongelmanratkaisumalleihin.
- Lopuksi rakennetaan lopullinen pakohuone muiden oppilaiden, esimerkiksi alakoululaisten pelattavaksi.
- Kurssilla tutustutaan myös erilaisiin pakohuoneyrityksiin (mahdollinen vierailu).
- Hyödynnetään perinteistä pakohuonepeleä sekä myös virtuaalipakohuonepelejä.
- Tavoitteena on oppia projekti - ja tiimityöskentelytaitoja, taitoja, joita tulevaisuuden työelämässä tarvitaan yhä enemmän.
- Arviointi pohjautuu pitkälti tuntityöskentelyyn, lopputyönä oma pakopeli ja välietappeina mm. pienemmät pakopelit, projektit, esitelmät ja muut tuotokset.

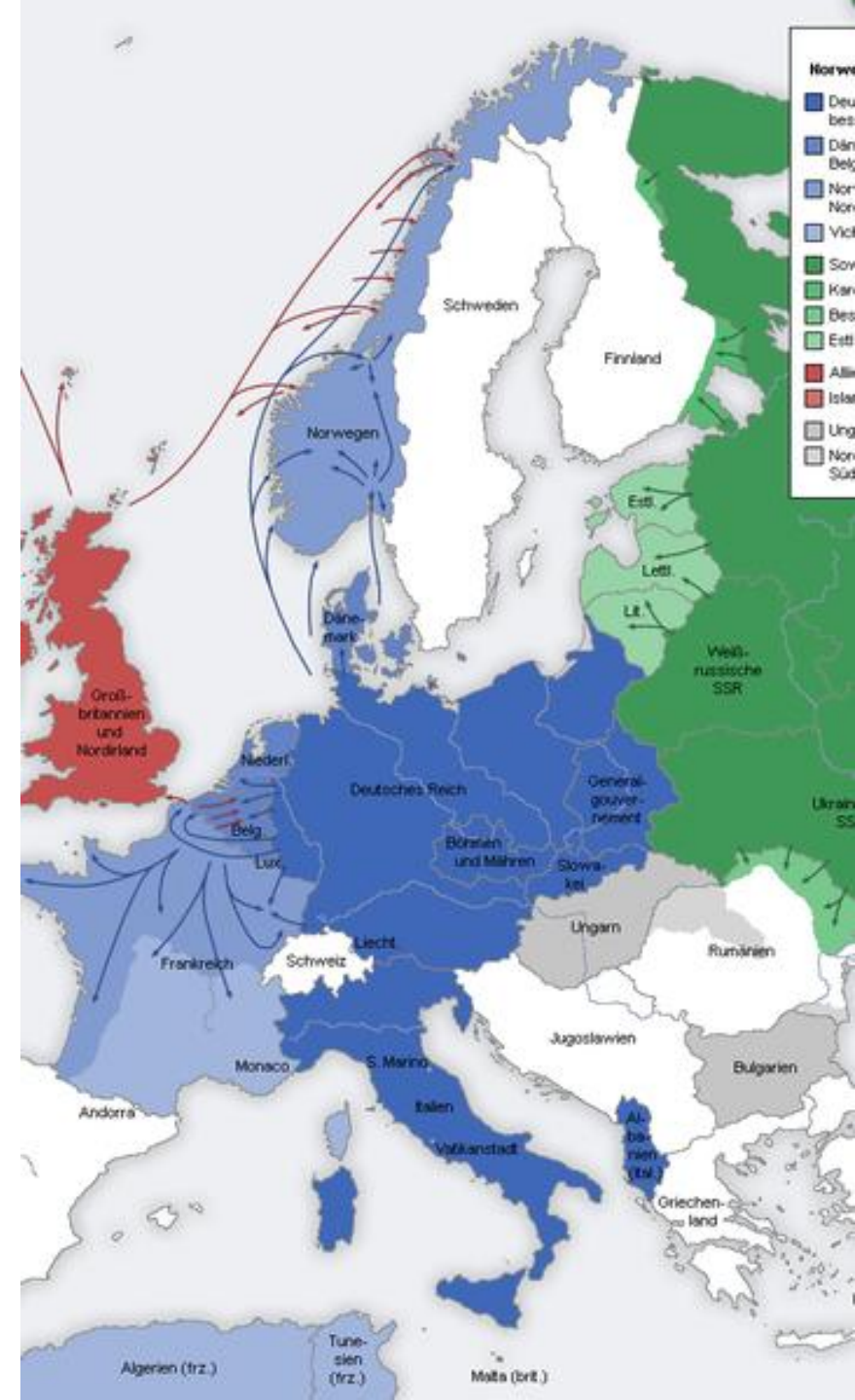
Historian ja englannin syventävä: Sodat ja kansainväliset suhteet 1900- luvulla

- Lyhyt 8. luokan valinnainen
 - Tukee 8. luokan historiaa ja englantia
- Teemat
 - 1. ja 2. maailmansota ja niiden tapahtumat tarkemmin
 - Myös Suomen sodat
 - Kylmä sota ja sen tapahtumat
 - Lähi-idän kriisi
 - Asetekniikka ja asejärjestelmät
 - Englannin osuus keskittyy aihepiirin sanastoon, sekä luetun- ja kuullun ymmärtämiseen. Ei kielioppia!

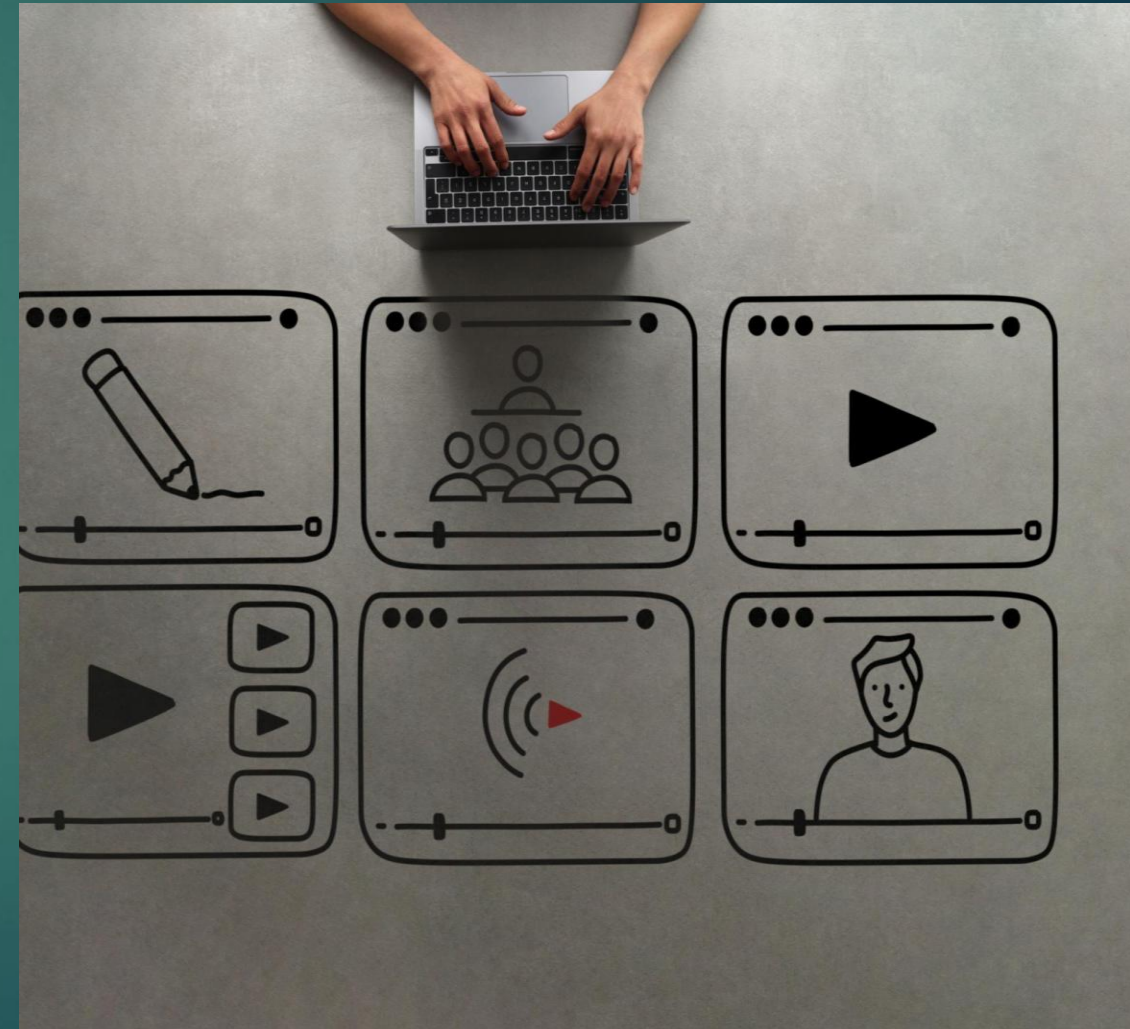
Työskentelytavat

- Esitelmät
 - Aiheisiin voi vaikuttaa paljon itsekin
 - Käytämme suomen lisäksi englanninkielisiä lähteitä
- Dokumenttien seuranta
 - Dokumenteista tehdään tehtäviä
- Opettajajohtoista opetusta ja syventymistä aihepiireihin
 - Myös tiedonhakutehtäviä, myös englanninkielisistä lähteistä
- Ei kokeita! Arviointi perustuu tuntiaktiivisuuteen, esitelmiin ja vihkotehtäviin.

Tekoäly ja digitaidot yläkoululaisille - kurssi tulevaisuuden teknologioiden ymmärtämiseen

- ▶ Tällä kurssilla opit keskeisiä taitoja, joita tarvitset nykyajan digitaalisessa maailmassa.
- ▶ Kurssin sisältöön kuuluu:
 - Tekoälyn käytön perusteet ja sen mahdollisuudet arjessa.
 - Harjoitellaan, miten tekoälyä käytetään oikein ja sääntöjen mukaisesti.
 - Työelämätaitojen perusasioiden harjoitteluun kuten esimerkiksi sähköpostin ja liitetiedostojen lähettäminen.
 - Googlen sovellusten (Sheets, Slides, Docs) hyödyntäminen.
 - Office360-työkalujen käyttäminen sujuvasti tulevaa työelämää ajatellen.
 - GreenScreenin hyödyntäminen.
 - Hakemusten, somepäivitysten yms. leveluppaaminen Canvalla tai Adobe Expressillä.
- ▶ Harjoitukset liittyvät ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin, ja projektit tehdään näkyviksi muille, esimerkiksi alakoululaisille videoiden muodossa. Kurssi kehittää sekä teknisiä taitoja että kriittistä ajattelua.

Oppiminen projektien kautta – projektit ja yhteiskunnalliset teemat

Projektityöskentelyn tavoitteet

Oppilaat soveltavat digitaalisia taitoja yhteiskunnallisiin teemoihin, kehittämällä kriittistä ajattelua ja itseilmaisua. Kurssilla harjoitellaan tiimityöskentelyn taitoja.

Työskentelytavat

Työskentely tapahtuu enimmäkseen projektimuotoisesti. Oppilaat voivat vaikuttaa aiheiden valintaan harjoittelussa olevan työkalun kohdalla. Oppilaat tuottavat videoita, esityksiä ja somepäivityksiä, jotka jaetaan muille oppilaille ja yleisölle.

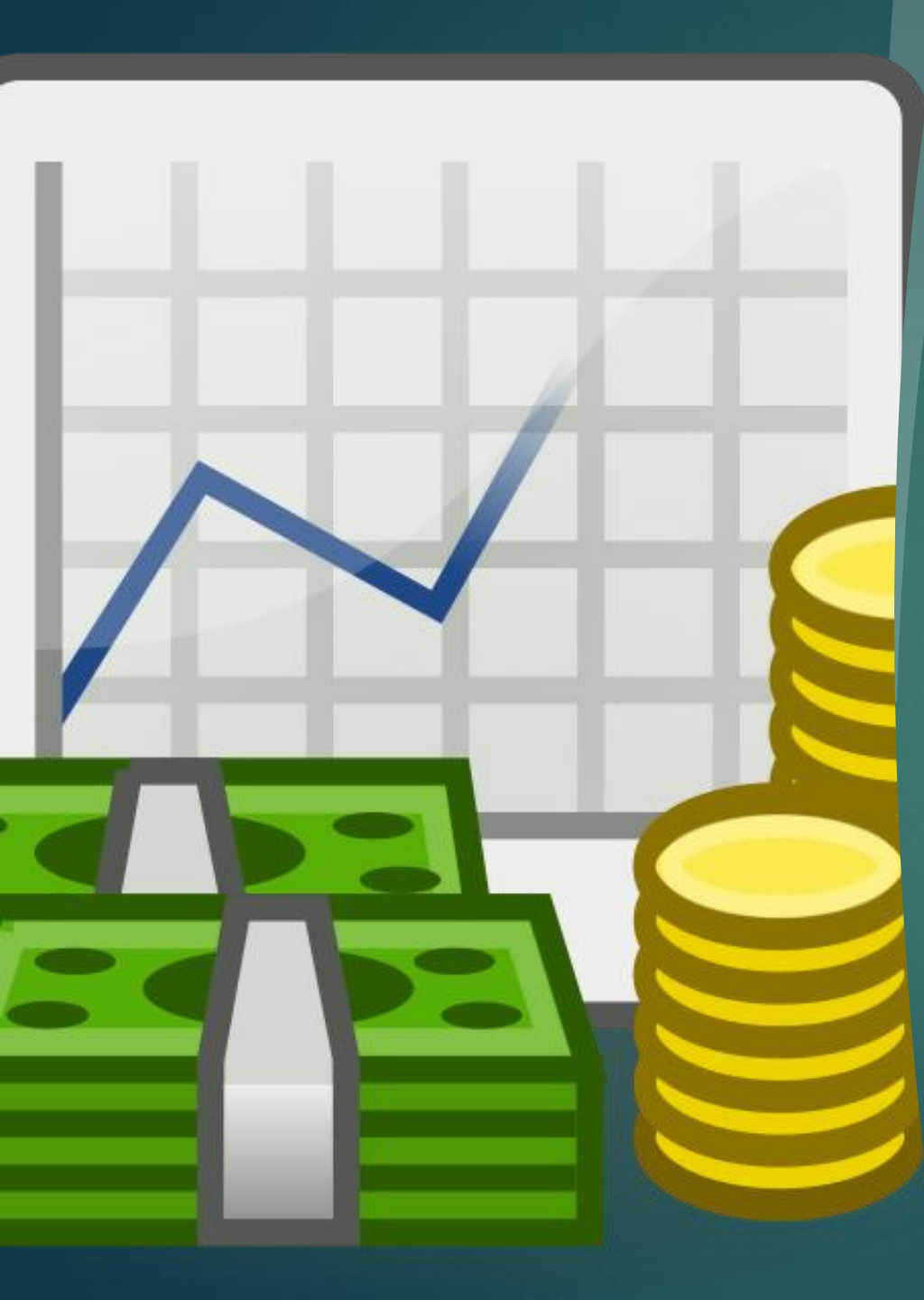
Yhteistyö ja vuorovaikutus

Projektityöskentely tukee yhteistyötaitoja, luovuutta ja vastuullisuutta ryhmässä toimien. Tiimityöskentelytaidot auttavat tulevaisuuden työelämässä.

Arviointi

Pääosassa on jatkuvat arviointi. Projekteista ja arvioitavista töistä tulee arvosanat, mutta läksyjä ja kokeita ei ole, vaan arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön. Projekteja esitellään muille tapauskohtaisesti ja projektien esittelyssä hyödynnetään muita oppilasryhmiä, somealustoja ja muita yhteistyökanavia. Jokaisen ei ole pakko esiintyä, mutta esittely muille oppilasryhmille kehittää esiintymistaitoja ja antaa palautetta oppimisesta.

Yhteiskuntaopin soveltava ja syventävä eli yrittäjyyskasvatus

- ▶ Mahdollista valita lyhyenä tai pitkänä valinnaisena
 - ▶ Pitkässä valinnaisessa syvennetään teemoja, tukee 9. luokan yhteiskuntaoppia
- ▶ Teemoja
 - ▶ Arkipäivän rahakäyttö
 - ▶ Budjetointi, laskujen maksaminen, arkipäivän tulot ja menot
 - ▶ Markkinatalouden perusteet
 - ▶ Työelämätaidot
 - ▶ Sijoittaminen ja säästäminen
 - ▶ Yrittäjyyteen ja yrityksiin tutustuminen
 - ▶ Kestävä kehitys ja tulevaisuuden haasteet
 - ▶ 3. sektorin toimijoihin tutustuminen
 - ▶ Hyväntekeväisyysjärjestöt ja vapaaehtoistyö

Yrityskasvatuksen työskentelytapoja

- ▶ Ei kokeita. Arvosana perustuu tunti- ja vihkotyöskentelyyn, sekä projekteihin ja esitelmiin.
- ▶ Myös käytännön tehtäviä, kuten hintavertailua lähialueen kaupoissa.